

† Antonija Šijanec-Boben, učiteljica v pokoji, soproga znanega stanovskega delavca in borca za učiteljske pravice Ludvika Šijanca, je umrla v Mariboru v ponedeljek 24. maja. S smrtjo blage tovaršice je težko prizadet pogreb in otroci, ki jim vsem izrekamo iskreno sožalje, a spominu pokojnice »slava«.

— Tečaj za prirobovanje. Odbor učiteljske gospodinske nadaljevalnih šol vabi k prijavi v tečaj za prirobovanje, ki ga priredi od 5. do 7. julija pod vodstvom strokovne učiteljice Marije Hübl, na tehnični srednji šoli v Ljubljani. — Pouk bo le od 8. do 12. ure in je tako mogoč obisk obeh tečajev hkrati. Učnina je 160 din. — Program je sestavljen po željah učiteljskih samih, je praktičen in smotreten. Snov uporabljiva za ljudske, gospodinske nadaljevalne ter celo obrtno nadaljevalne šole (oddelek za šivilje). — Prijavitelji se je do 15. junija na odbor učiteljske gospodinske nadaljevalnih šol na naslov: Andreja Grum-Skulj, Brezovica pri Ljubljani. Kdor reflektira na prenočišče v Učiteljskem domu (8 din za večer), naj to navede.

— Tečaj za fino kuho. Odbor učiteljske gospodinske nadaljevalnih šol priredi od 3.

do 12. julija tečaj za fino kuho. Vršil se bo v Ljubljani v prostorih menze »Sloga« pod vodstvom strokovne učiteljice Grete Prašnikarjeve. — Prvenstvo za sprejem imajo učiteljice gospodinske nadaljevalnih šol, nato vse ostale. Pogoj pa je obvladovanje preproste kuhe. — Tečaju bo letos priključen nauk o serviranju, na kar opozarjamo. — Pouk bo samo popoldne od pol 14. ure dalje, tudi ob nedeljah. Učnina in prispevek za obede znaša 350 din za osebo. — Preskrbljeno je za ceno prenočišča v Učiteljskem domu (8 din na večer). — Prijave z navedbo ali se reflektira na stanovanje je poslati odboru učiteljske gospodinske nadaljevalnih šol do 15. junija na naslov: Andreja Grum-Skulj, Brezovica pri Ljubljani. — O sprejemu razpošljemo pravočasno obvestila.

— 15 letnica mature. Tovarišicam in tovarišem, ki so maturirali leta 1922, na državnem moškem učiteljskem v Mariboru, javljam, da se na splošno željo zberemo dne 3. julija v soboto popoldne ob 3. uri v prostorih kavarne Astoria v Mariboru. Pridite vsi in obvestite po možnosti vse one, ki bi slučajno to notico prezrli. — Dragica Rainer, učiteljica v Rajhenburgu.

Osebnne zadeve

— i Za preglednike so postavljeni: Ločniški Franc, šolski upravitelj v Mavčicah za radovljški okraj; Grad Boris, šolski upravitelj na Bledu za kamniški okraj; Rusjan Ambrož, šolski upravitelj v Ptuj za gornjegrajski okraj.

— i Na svoji matični šoli sta vrnjena učiteljica Kumelj Vera, doslej dodeljena gospodinske šole na Mladiki v Ljubljani, in Lubej Franc, učitelj, doslej dodeljen v pisarno Sokola kraljevine Jugoslavije.

— i Premeščeni so naslednji učitelji in učiteljice: Andreja Grum-Skuljeva iz Brezovice v Škofjo Loko, Krašnja Ivan iz Rovt nad Logatcem k Sv. Jurju na Medvedjem Selu, Kralj Zorislav iz Centibe v Zamostje (Dolnja Lendava), Oreh Marija iz Zamostja v Centibo, Lampič Antonija iz Zalega loga v Martinj vrh (Škofja Loka), Debeljak Vida iz Reteč v Škofjo Loko, Merja Valentina iz Horjula v prosvetno ministrstvo v Beograd, Cirman Ana iz

Sv. Jakoba ob Savi v Toplice pri Zagorju, Škerjanec-Zurz Mara iz Toplice k Sv. Jakobu ob Savi, Pečarič Boris iz Studenec (Krško) k Sv. Jerneju, Bodišek-Turk Alma iz Višnje gore v Ljubno, Kogeljnik Drago iz Jarenine na Tezno (Maribor), Deškovič Marija iz Vrhovca (Murska Sobota) v Mursko Soboto, Vujčić-Veblje Adela iz Iga v Ljubljano, Grčar-Campa Ela iz Iške vasi na Ig, Mihelič Ivan in Stana iz Dobriča na Brezovico (Ljubljana-okolica), Prisan-Strašek Marija iz Piljšanja v Petrovče, Mrak Jože iz Starega trga (Črnomelj) na Trato (Škofja Loka), Potočnik Peter in Antonija iz Spitaliča na Primskovo, Racek Adrian iz Tezna v Maribor, Jevšenjak Antonija iz Sv. Lovrenca na Pohorju na Pobrežje pri Mariboru, Seranjik Zmagoslavica iz Dol. Lendave v Maribor.

— i Za izseljenške učitelje so postavljeni: Jenkovič Janko v Metz, Francija; Šlibar Anton v Gladbeck, Nemčija; Stoviček Svato-pluk v Limberk, Belgija.

Perilo prati? Ne, temveč negovati?

Ako si hočete dolgo časa ohraniti perilo, tedaj zadostuje, da ga perete kot »navadno«. Perilo je treba pravilno negovati s Schichtovim Radionom. — S tem si boste prihranili tudi mnogo težkega dela.

RADION je popoln proizvod za nego perila

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje: Č. N. A. — Ali začasni šolski upravitelj lahko odstopi stanovanje eni oziroma dvema učnima osebam (ker ga sam ne potrebuje)? — Kdo dobiva v tem primeru stanarino?

Odgovor: Naturalno stanovanje pripada začasnemu upravitelju, dokler ni imenovan stalni šolski upravitelj, zato nima pravice do stanarine.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— i Pedagoška centrala v Mariboru je imela 23. maja svoj 16. občni zbor. Delo v preteklem letu je bilo plodovito. Pri volitvah je bil izvoljen soglasno dosedanji odbor: dr. Šilih (preds.), dr. Poljanec (podpr.), Kopriva (tajnik), Rodè (blag.), Haberman (knjižničar).

— i Laško. Občinske zadeve. ... Učiteljja M. Jeršeta so spravili iz njegovega stanovanja v občinski hiši. To stanovanje bodo šele oddali ali pa ga bodo morda uporabili za šolske razrede. Na šolskem in občinskem vrtu gospodari sedaj neki Kolske iz okolice, ki ugaja našim gospodom. (»Nova doba«, 21. V.)

— i Ob upokojitvi zaslužnega vzgojitelja Henrika Schella prinaša »Mariborski večernik« od 22. V. daljši članek. Schell, ki je bil zaradi svojih zaslug kot vzgojitelj in nacionalen in kulturni delavec odlikovan z redom sv. Save V. stopnje in z redom Jugoslovenske krone, je prejel te dni dekret o upokojitvi, potem ko je prehodil vse stopnje slovenskega učitelja, od pomožnega učitelja do šolskega upravitelja, nadzornika in oblastnega šol. nadzornika. Tik pred upokojitvijo je moral na stopiti znova svojo kariero kot »navadnega učitelja«.

— i Dva, ki sta šla v pokoj. Pod tem naslovom priobčuje »Jutro« od 21. V. daljši članek o upokojitvi tov. Schella Henrika in Mravljak Amalije. O Schellu pravi med drugim, da je prebrazil svoje stopnje slovenskega učitelja. Vzgaljal je mladino 38 let. — Odločen in neomahljiv je bil vselej, predvsem pa v borbi za učiteljske pravice, za katere se je boril ves čas službovanja v konjiškem srezu kot predsednik tamošnjega okrajnega učiteljskega društva. Članstvo je znalo ceniti njegove zasluge in je svojega borbenega tovariša izvolilo že leta 1924, za častnega člana. — O Mravljakovi piše, da je služila 36 let v istem kraju, to je v Zrečah.

— i Glede na to ali je pravilno »ljudske« ali »narodne« šole je nastala med naprednim in katoliškim časopisjem polemika. »Slovenski narod« od 22. V. se dela norca iz te pole-

mike pod rubriko »Izpod sita« in pravi kako si je znal neki šolski upravitelj v tej zmedbi pomagati. Odbil je polovico napisne table, tako da je ostal samo napis šola.

— i Načrt novega šolskega poslopja v Kranju prinaša »Gorenjec« od 21. V.

— i Revizija nemških in francoskih knjig. Pred 2 letoma so se sestali predstavniki nemških in francoskih profesorjev zgodovine, in so se sporazumeli, da vnesejo popravke v zgodovinske šolske knjige, kjer je nevarnost, da skalijo razpoloženje za dobre odnose med obema narodoma. Točke sporazuma so objavljene šele sedaj. (»Jutro«, 23. V.)

— i Na okrožnico banske uprave glede uvedbe novega pravopisa po šolah, dostavlja »Jutro« od 23. V.: Morda čakajo v Kopitarjevi ulici na izid diskusije, ki se, kakor čujemo, razvijajo o tem kdo je upravičen izdajati pedagoško didaktične predpise in izdelovati učne načrte in programe za naše šolstvo. Ministrstvo prosvete reklamira to pravico izključno zase, in sicer na podlagi uredbe z dne 26. VII. 1929., ki ima zakonsko moč.

— i Poziv »Straže v viharju« slovenski mladini. ... Ustvari s krepko krščansko in slovensko samozavestjo na vseh naših srednjih šolah ono svojstveno slovensko ozračje, ki ne bo trpelo nobenih odpadnikov: ne plehkih ter surovih jugo-edinstvašev ne prihuljenih in moralno skvarjenih komunistov. Slovenske šole morajo živeti slovensko življenje, morajo biti kos slovenskega sveta! (»Straža v viharju«, 20. V.)

— i Vlak zavozil v dijaški izletniški avtobus v Lepoglavi pri Varaždinu. 2 mrtva, 8 težko ranjenih, 20 lahkoranjenih. (Dnevnik od 24. V.)

— i Plin je eksplodiral 24. t. m. v stanovanju tovarišice Albine Travnove v Ljubljani. Eksplodizija je bila tako močna, da je porušila 3 stene in uničila skoro vse pohištvo. Tovarišica Travnova ima hude opekline skoro po vsem telesu, vendar upamo, da kmalu ozdravi. (Po dnevnikih od 25. V.)

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 10.761 — Telefon št. 23-12

Podružnica knjigarne v Mariboru, Gorenja Gosposka ulica št. 36

Vabilo

na

XXXIV. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo

v nedeljo, dne 20. junija 1937, ob pol 10. uri
v Ljubljani v zadrughih prostorih (soba št. 16)

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta o zadrughem poslovanju.
2. Poročilo upravnega sveta o računskem zaključku za l. 1936.
3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in poslovanju upravnega sveta
4. Revizijsko poročilo Zveze slovenskih zadrug.
5. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
6. Volitev v upravni svet.
7. Volitev v nadzorstvo.
8. Slučajnosti. — Posebni predlogi se morajo naznaniti upravnemu svetu vsaj tri dni pred občnim zborom.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil v zmislu § 31. pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Upravni svet.

Naša gospodarska organizacija

— g Učiteljskemu domu v Ljubljani je daroval Mayer Julij, šolski upravitelj v Dobu pri Kamniku, namesto cvetja na grob pokojnega tovariša šolskega upravitelja Lapajneja Josipa dar 50 din. Srčna hvala. Tovariši, tovarišice, posnemajte ga ob sličnih prilikah ter podpirajte naše gospodarske ustanove. Ne gradimo palač samo drugim, pristopimo k popolni izgraditvi naših lastnih skromnih domov.

— g Zadrughnikom Učit. samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za nakazilo članskega prispevka v maju 1937. Umrli so: Wittenbach Balbina v Vojniku, Semolič Josip v Mariboru in Šijanec Antonija v Mariboru — 419. do 421. smrtni primer. — Samski člani nakažejo din 16,—, zakonski pari din 31,—. Zadrughna uprava je razposlala precej opominov onim zadrughnikom, ki imajo večje zaostanke. Na prihodnji seji bo načelstvo izključilo več članov, ki nam dolgujejo večje zneske, a se za poravnavo nič ne brigajo. — Letošnji občni zbor se je vršil v Ljubljani, 23. maja 1937, in zaključil v najlepšem soglasju s prisotnimi zborovalci. Poročilo o tem priobči »Učiteljski tovariš« v eni poznejših števk. — Prosimo še dolžnike iz Podpornega sklada, da store svojo dolžnost.

Mladinska matica

— mm Zadnja številka letošnjega »Našega roda« izide zaradi nepredvidenih ovir šele 1. junija. V glavnem bo izvršena ekspedicija v torek, 1. junija. Ljubljanske šole dobijo list lahko isti dan pri upravi.

— mm Poverjenikom Mladinske matice. Po sklepu skupščine izidejo letošnje redne publikacije namesto ob zaključku šolskega leta šele v septembru. Ta sklep je bil sprejet

pri skupščini na ponovne predloge mnogih sreskih društev, ki so utemeljevala to, češ da je poletni čas za branje skrajno neprimeren, posebno za kmetske otroke. Kljub temu pa, da izidejo knjige jeseni, bo treba pobrati po 2,50 din za knjige že v juniju. To je potrebno, ker se začnejo tiskati knjige julija meseca in mi moramo poznati točno število naročnikov zaradi naklade. Kdor ne plača naročnine za knjige že junija meseca, izgubi pravico do knjig. Kasnejši naročniki prejmejo knjige le v kolikor bodo še na razpolago. Učenci, ki dovršijo šolo to leto in so naročeni na knjige, se pač oglašijo en dan v septembru pri svojem prejšnjem učitelju ali poverjeniku, kjer jim bodo knjige na razpolago. — Prosimo cenjene poverjenike, da obvestijo o vsem tem učence.

Šolski radio

— r XXVII. teden. V juniju bo tedensko le ena šolska radio oddaja, in sicer vsak petek ob 11.

Petek, 4. junija: Mladinska letovišča na Jadranu; g. Viktor Pirnat.

Počitnice so pred vrati. Telesno in duševno izčrpana mladina potrebuje oddiha. Kam z njo? To so velike brige staršev in vzgojiteljev. Humana in nacionalna društva danes že kar tekmujejo v pozornosti do otroka, banovina, mesta, občine jim požrtvovalno pomagajo. Enim je potreben gorski, drugim morsk zrak. Srečni, ki pridejo na vrsto!

Mladina, ki ji zdravniki priporočajo spremembo na morju, ima na našem Jadranu bogato izbiro letovišč, ki so urejena specialno in le zanjo. V podrobnosti se bo predavatelj bavil z vprašanjem letovanja mladine na morju ter bo poslušalke in poslušalce popeljal po vseh mladinskih pomorskih kolonijah na našem Jadranu od Sušaka do Ulčinja. Navedel bo pogoje, cene itd. itd. Vsakdo bo izbral po želji in potrebi in po očetovem žepu.

Mladina naj ima pred seboj zemljevid našega morja in Primorja. — II.—III.

Največja, najlepša izbira in skrajno nizke cene spomladanskega volnenega blaga za plašče, kostume, kompleje in obleke. Pralno blago in čudovito lepe svile. Za cenj. učiteljstvo posebne plačilne ugodnosti

A. ŽLENDER

manufaktura za dame in gospode
Ljubljana — Mestni trg 22

Stanovska organizacija JUU

Iz društev
Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE bo zborovalo v soboto, dne 12. junija 1937, l. ob 11. uri v narodni šoli v Kočevju po sledečem dnevnem redu: 1. Situacijsko poročilo, 2. Državljska vzgoja v poeziji in prozi. Uvodno besedo ima g. prof. Stražar Konrad. Slede recitacije tovarišev(-ic) iz sreza. 3. Slučajnosti. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo v soboto 5. junija t. l. s pričetkom ob 9. uri dop. na mestni osnovni šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. situacijsko poročilo, 2. poročilo o sejah glavnega odbora JUU in predsednikov društev sekcije, 3. Dopisi, 4. Predavanje (predavateljja in nje: Lucije Petelinove »O vzgojnem vplivu umetnosti«, 5. volitev delegatov za sekcijisko in glavno skupščino JUU, 6. slučajnosti. — Pripravite predloge za banovinsko skupščino! Knjižnica bo poslovala. — Za polnoštevilno udeležbo na zborovanju, ki je zadnje v tem šolskem letu, prosi odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KOZJE bo zborovalo v soboto dne 5. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih ljudske šole v Kozjem. Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev

zapisnika zadnjega zborovanja. — 2. Došli dopisi. — 3. Referat tov. Janka Proslana. — 4. Predlogi in nasveti. — 5. Slučajnosti. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LAŠKO bo zborovalo dne 5. junija 1937 ob 10. uri v osnovni šoli v Rimskih toplicah s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Zapisnik. 3. Dopisi. A. Predavanje (predavateljja in njegov tema objavimo prihodnjič!). 5. Izpreminjevalni predlogi za šolski zakon. 6. »Učiteljski pokret« — poročila tov. Švarc. 7. Volitev delegatov za skupščino. 8. Predlogi za ban. skupščino. 9. Slučajnosti. Pridite številno ter poravnajte dolg na članarini, saj gremo h koncu leta. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUTOMER bo zborovalo v soboto, dne 5. junija pri Sv. Jurju ob Ščavnici, z začetkom ob 10. uri. — Poleg običajnih točk je na vzporedi nadaljevanje predavanja tov. Porekarja: Po Nemčiji, volitev delegatov in sestava predlogov za skupščino. — Pridite! — Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG bo zborovalo v soboto dne 5. junija t. l. ob pol 10. uri dopoldne na Teznu pri Mariboru in sicer v dvorani tamošnje kolo-dvorske restavracije. Razen običajnih točk je na dnevnem redu poročilo o predsedniškem

zboru, razprava »Nekateri pereči obmejni problemi«, pri kateri sodelujemo vsi in pri kateri je zaprosen sopročati tudi zastopnik nar. obr. organizacij. — nadalje: izpremembe pravil JUU in projekta poslovnika za sreske skupščine in končno predlogi za banovinsko in drž. skupščino JUU, katere dopošljite najkasneje do 2. junija t. l. društvenemu predsedniku. Ob pol 9. uri tega dne je istotam seja uprav. in nadz. odbora — vsi točno! Članarinski dolžniki, zganite se, šol. leto gre proti koncu in konec mora biti tudi vaši izjemnosti! Tovariši(ce)! Je to naše zadnje zborovanje v tek. upr. letu ter bo po 2 urah trajanja posvečeno našemu iskrenemu tovariševanju, v katerem hočemo mimogrede pozabiti na skrbi polno vsakdanjost in še tesneje se objeti v pravem tovarištvu in prijateljstvu! Zato vse — vsi k temu zborovanju! Pesmarice in dobro voljo s seboj!

— JUU SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto, 12. junija t. l. na osnovni šoli v Brusnicah ob 9. uri. — Tovariši(ce), ki reflektirajo na voz oziroma avtobus iz Novega mesta v Brusnice in nazaj, naj sporoče svojo željo pravočasno društvenemu tajniku. — Odhod iz Novega mesta ob 7. uri; zbirališče pri mostu v Kandiji.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOL. — VZHODNI DEL bo zborovalo 14. junija 1937. ob 9. uri v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. — Dnevni red: 1. Stanovske zadeve. — 2. Volitev delegata za banovinsko skupščino JUU. — 3. Predavanje o zdravju in higieni — predava tov. Štefanija Grudnova. — 4. Slučajnosti.

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA poziva članstvo, da plača zaostanek na članarini iz prejšnjih let, kakor tudi članarino za leto 1936/37. do 10. junija t. l. v nasprotnem primeru bo društvo izterjalo dolg odvetniškim putem. — Vabljeni so tovariši(-ice), ki so bili svojevčasno izključeni iz društva, da ponovno pristopijo kot člani (članice). Tudi novinci so vabljeni in zaželeni v društvo. Prijave pošljite društvenemu tajniku. Ponovno in zadnjič opozarjamo, da se smejo udeleževati društvenih zborovanj le člani in da bomo tudi v tem oziru primorani narediti red. — Odzovite se našemu pozivu in vabilu!

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITVIJI prosi vse zaostankarje na članarini, da takoj uredijo članke obveznosti. Blagajnik tov. Koprive Janez iz Zagorja je že razposlal opomine in položnice. Oni, ki ne bodo poravnali zaostankov prvi teden v juniju, bodo prejeli naknadne opomine, obremenili pa jih bomo za vse nastale stroške. Poleg članarine je obvezno za to šol. leto plačevanje po 3 din mesečno v podporno-socialni fond. (Soglasen sklep na društvenem zborovanju.)

Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJEBISTRSKO zboruje v soboto, dne 5. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v Slov. Bistrici na deski ljudski šoli. Pripravite predloge za banovinsko in drž. skupščino JUU. Ker je to naše zadnje zborovanje, pridite polnoštevilno! — Članarina naj bo do zborovanja od vseh članov za letošnje leto poravnana. — Osobito se apelira na zaostankarje, naj se zavedajo svoje dolžnosti, ker potrpljenja je konec. — Društvo mora do konca leta svoje obveznosti izvršiti, ovirajo ga pa pri tem brezbrizni člani. — Torej 1. junija, ko prejmete plače, nakazite predvsem zaostalo članarino!

Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKI DRUŠTVI KRANJ IN ŠKOFJA LOKA. V soboto dne 8. maja se je zbralo učiteljsko kranjskega in škofjeloškega okraja, da počasti svojega dolgoletnega predsednika Josipa Lapajneja, ki nam ga je neizprosna smrt iztrgala iz naše srede. Prostrana dvorana Narodnega doma v Kranju je sprejela mnogo tovarišev iz obeh srezov. Doslej vedno zgovorni in kljub težkim časom razpoloženi učitelji so prišli žalostnih obrazov, saj je bila prva točka dnevnega reda posvečena spominom dragega pokojnika. Lepo okrašena dvorana, v katero je tako rad zahajal nepozabni Lapajne k raznim patriotskim prireditvam, je nosila njegovo sliko, ovito v državno trobojnico.

Tiše so bile besede predsednika tov. Ranta in z žalostjo v srcu so sprejemali tovariši sožalne izjave mnogih učiteljskih društev. Kakor pa je bil Lapajne neustrašen borec za pravice svojih tovarišev, kakor je bil pokojnik jeklen, tako neustrašena in jeklena so bila izvajanja tovariša Rapeta, ki je govoril o pokojniku. Tovariši so počastili nepozabnega pokojnika z enominutnim molkom in sledili lepi komemoraciji stoje. Marsikateri tovariš in tovarišica je ob misli na blagega pokojnika zaihtel, saj se vsi zavedamo, da smo izgubili dobrega očeta in neustrašenega vodjo.

Po komemoraciji je podal tov. predsednik situacijsko poročilo. Govoril je o celibatu učitelje, o brezposelnih učiteljskih abiturientih, o kontraktualcih, o upokojenih učiteljih a. r. d., o premostitvah, o spremembi zakona o nar. šol. reorganizaciji JUU, o napredovanjih in drugih stanovskih vprašanjih. Zivahna debata in zanimanje članstva za delo v organizaciji sta dali sledeče sklepe:

1. Člen finančnega zakona, ki govori o delnem celibatu učitelje, naj se ukine, ker ni pravičen. (Predlog tov. Škodlarjeve.)

2. Glede reorganizacije JUU se na predlog tovarišice Malenškove soglasno sklene, da bo zastopalo društvo isto mnenje kot sekcija, ker je sresko društvo solidarno s svojo nadrejeno činiteljico.

Nato je predaval tov. Rojina Vladimir o čebelarstvu. Da je bilo predavanje res strokovno in vse pohvale vredno, nam priča že dejstvo, da je bil tov. referent sin znanega gorenjskega čebelarja, ki ima velike zasluge, da je prišlo na tako visoko stopnjo, kot jo sedaj zavzema. Njegove besede so bile preproste kot je preprosta naša kranjska čebelica, predavanje pa je bilo izborno zasnovano, saj nam je tovariš v kratkem času podal zgodovino, razvoj in pomen čebelarstva. Interesantna je bila tudi tozadevna statistika. V debato sta posegla tov. Piškova in Kus.

Preden sta se društvi razšli k samostojnemu zborovanju, je v jedrnatih besedah očrtal predsednik škofjeloškega društva tov. Debeljak, pokojnega Lapajneja kot vzor učitelja in tovariša, ki je zastopal interese učiteljskega ne oziraje se na datum, ne oziraje se na politične prilike. Za prelep nagovor je tovariša predsednika učiteljskega nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem.

Pri predlogih je tov. Kus predlagal, da se učiteljsko kranjskega okraja zahvali pokojnemu predsedniku za njegovo neumorno delo v prid učiteljskim ustanovam, na ta način, da nakaze Učiteljskemu domu v Ljubljani primeren znesek. Lapajne je bil eden izmed agilnih članov in predsednikov odbora učiteljskega doma in mu je treba na lep način izkazati hvaležnost. Tov. nadzornik pa je poudaril, da vodstvo Učit. doma ni v vestibulu izkazalo svoje dolžnosti napram pokojniku, ki je toliko žrtvoval za Učit. dom. Zato se soglasno sprejme sledeči predlog: Učit. društvo votira znesek 1000 din za Učit. dom v Ljubljani, ko se dogovori z vodstvom radi vidnega spomina našemu predsedniku.

Tov. nadzornik pojasni, da se je med udruženjem v Beogradu in ministrstvom našla pravna pot, tako, da so razmere v tem pogledu zelo prijazne, nasprotno pa velja za sekcijo in banovino. Velik delež k temu nesporazumu pa je prispevala predzadnja štev. »Učit. tovariš«, ki prinaša obširno poročilo o sestanku nadzornikov na banovini. Poročilo je netočno, zakrivljeno in omalovažuje delo banske nadzorniške skupščine. To naj sreski odbor tolmači sekciji, ki naj bi popravila ta razdor, ki ni v dobro učiteljskega in šol. Po obširni debati omenjeni predlog ni prišel na glasovanje.

Tovarišica Škodlarjeva je še obširno poročala o Učiteljskem pokretu in odseku učitelje. Poverjeništvu pri odseku učitelje sprejme tov. Malenškova. V debato poseže tov. Ločnikar, ki poleg drugega predlaga, da naj pokliče tov. nadz. upravitelje v Kranj, da uredi predloge k zakonu o nar. šolah in da se pogovore o novem blagajniškem poslovanju.

Po zborovanju se je še vršila seja upravne odbora, kjer se je sklenilo, da se povabi s posebnim dopisom naslovljenim na vsa šol. uprav. učitelje pevce zaradi ustanovitve pevskega zbora.

Nato se je rekonstruiral upravni odbor, in sicer nastopno: Predsednik tov. Rant Fr., tajnik ostane Kus Viljem, podpredsednik Rapeta Vladimir, blagajničarka Škodlarjeva Ivanka, člani pa tov. Klavara, Urbančičeva, Tvrdo.

Prihodnje zborovanje bo v Lomu nad Tržičem po prihodu jutranjega vlaka. Naročila za obed je nasloviti na šol. uprav. v Lomu.

Fr. Rant, preds. Kus Viljem, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je zborovalo dne 15. maja 1937 v Ljubljani. Navzočih 83 članov, odsotnih 20 članov.

Predsednik tov. Vrhovec je otvoril zborovanje in pozdravil tovariše z Iga, ki so prestopili k našemu društvu iz vzhodnega dela sreza.

Sreski šolski nadzornik Drnovšek Franc je v uvodu svojega predavanja »Domoznanstvo kot najprirodnejša osrednja os sodobnega osnovnošolskega pouka« naštrel razne osnutke učnih načrtov in načine njih izvedbe. Vodilna misel njegovega predavanja je bila: Sodobna šola naj usposablja učence za praktično življenje, rešuje naj probleme, ki jih bo otroku stavilo življenje, ki samo tvori kompleks problemov. Za dosego tega cilja se samo po sebi ponudi domoznanstvo za izhodi-

šče vsega pouka. Na primerih je predavatelj pokazal izvedbo te naloge, posebno lepo za nižjo stopnjo osnovne šole.

V razpravi, ki se je razvila po njegovem predavanju, je g. nadzornik še poudaril, da ne sme biti učni načrt za učitelja nedotakljiv in njegov absolutni gospodar, ampak le kaži-pot pri njegovem delu.

V predavanju: »Pripravimo našo zemljo za tujski promet« je tov. Pleškova pokazala koristi tujskega prometa in opisala naloge, ki jih daje tujski promet osebjem glede ureditve in vzdrževanja hotelov, domov, gostiln in planinskih koč. Predvsem je treba veliko število ženskih moči, ki bi jih bilo treba izvežbati v gospodinjskih šolah in tečajih. Za vodstvo takih šol in tečajev bi bile najprimernejše učiteljice ljudskih šol, ker bi bile tako najoddaljenejše vasi lahko deležne gospodinjskega pouka. Zato je predavateljica predlagala, naj bi organizacija JUU utrgala 25 par od dinarja, ki ga plačuje vsak član za UPZ in jih volila za izobrazbo 2 abiturientk v gospodinjstvu.

Tov. Skuljeva pa je izjavila, da ne bi bilo primerno zmanjševati prispevkov UPZ, kajti ta ustanova si je pridobila velike zasluge za dvig stanovskega ugleda. Če hočemo, da ostane UPZ na tej višini, mu ne smemo zmanjševati podpore.

Prevladalo je mnenje, da mora po določilih zakona o ljudskih šolah skrbeti za gospodinjski pouk država, ki ima tudi sredstva na razpolago.

Tajnica je prečitala predloge, ki jih je pripravil odbor na svoji seji dne 2. maja 1937, in sicer:

1. Od članov, ki na opomin ne bodo plačali zastale članarine v 10 dneh, bo društvo izterjalo dolg po odvetniku.

2. Naše društvo naj pristopi k zadrugi Učiteljski dom, in sicer z 10 deleži po 100 din. Za plačilo deležev naj se prepíše 1000 din, ki jih je naše društvo posodilo Učit. domu.

3. JUU — sekcija naj posreduje pri kr. banski upravi v Ljubljani, da v nobenem primeru ne dovoli prezidati učiteljskega stanovanja v učilnico ali za kake druge šolske prostore, ne da bi občina hkratu ne zgradila drugega stanovanja. Tudi naj oblast natančno določi, kaj mora obsegati in kakšno mora biti stanovanje, da more in mora veljati za naravno stanovanje.

Vsi trije predlogi so bili soglasno sprejeti.

S. Vrhovec, preds. Lenarčič Ana, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo dne 8. maja 1937. na Ljubnem ob Savinji. Navzočih 25 tov. = 55%.

Hospitirali smo najprej v razredu tovarišice Bajčeve. Poučuje 4. šolsko leto in upošteva pri svojem delu najmodernejše metode in načela. Otroci se izražajo povsem svobodno in samostojno, pokazali so izredno lepo disciplino, ki pa ni posledica kakšnega pritiska od strani učiteljice, nego je očitno zrastle iz vsega načina pouka in je prihajala spontano in naravno iz učencev samih. — Po hospitaciji se je razvila debata, v kateri so se kresale in izmenjavale misli in mnenja. Tovariš predsednik je tovarišici čestital na uspehih in izrazil svoje prepričanje, da bo naša hospitacija marsikomu v vzpodbudo, da se bo odločil in trudil za tak način pouka. — Tovarišica Bajčeva je nato odgovorjela na nekatere kritične opazke tovarišev.

Tov. predsednik čestita nato tovarišem, ki so uspešno opravili praktični učiteljski izpit in poda situacijsko poročilo:

Priznali so učiteljem Ciril-Metodovih šol službena leta, prav tako učiteljem na avtonomnih šolah. Delni celibat učiteljice bo uveden 1. avgusta t. l. Motivacija z brezposelnostjo ni stvarna, ker le 13 učiteljicam bi prestala služba. Drugi razlog pa je v tem, ker se bo izplačevala odpravnina iz onih vi-

rov, kakor plača. Novi učitelji bi prejeli plačo v polnem obsegu, zato bi obremenjevali državno blagajno.

27. aprila je bil izvršni odbor JUU sprejet pri g. ministru prosvete, pri čemer je imel tov. predsednik govor, ki se prečita.

Drugi sestanek »Učit. pokreta« v Mariboru je napravil lep vtis, ker je bilo videti, da je ta stvar zgodovinsko utemeljena, ker se vprašanje učiteljstva in šole ne more reševati izolirano, ampak v vsem kompleksu vprašanj, ki zadevajo ves narod. Tudi Hrvatje se zanimajo za naš pokret.

Stanje v organizaciji je dobro, vsa sreska društva stoje trdno na stanovskem programu.

Treba bo misliti na reorganizacijo naše organizacije, ker del učiteljstva ovira delo. Da se učinkovito prepreči oviranje dela v organizaciji, predlagamo:

1. JUU naj se reorganizira tako, da se osnujejo na območju posameznih banovin samostojne učiteljske organizacije.

2. Te samostojne organizacije tvorijo drž. učiteljsko zvezo z generalnim tajništvom v Beogradu. — Predlog se sprejme.

Važna je tudi nova uredba o vzdrževanju šol, ki bo imela dobre posledice. Glede poslovanja učiteljskih komisij svetuje g. sreski načelnik, naj si to ogleda učiteljsko na prihodnjem zborovanju pri prosvetnem referentu.

Ob priliki proračunske debate so se listi široko razpisali o vprašanju slovenskih šol in slovenskih učbenikov. To še danes ni rešeno od ljudske šole tja do univerze. — Glede razširitve ljubljanske univerze so izdali mariborski akademiki brošuro.

Tov. Horvatova prečita predlog za resolucijo glede delnega celibata za učiteljice, ki se naj ukine ozi. sploh ne začne izvajati. — Predlog se sprejme.

Tov. tajnica prečita dopise, o katerih se vrši razgovor.

Termin za predloge za izpremembo zakona o ljudskih šolah je bil tako kratek, da delo ni moglo biti temeljito. Upamo pa, da se bodo predlogi resno obravnavali. Tov. predsednik čita predloge sekcije, h katerim dodajajo tovariši svoje pripombe, popravke in samostojne predloge, in sicer o brezobrestnem posojilu revnim šolskim občinam, o spricevalih, stanarinah, olajšavah za pohajanje v šolo, o zvanju šolskega upravitelja in o podobnem.

Obravnavajo se še društvene zadeve; prečita se seznam dolžnikov za »Popotnika«, o katerem se ugotovi, da ni točen. Glede odseka učiteljice se ugotovi, da smo se v naši odločitvi preneglali. Treba bo najti način, kako bi pritegnili tudi tovarišice k stanovskemu delu. Delo bo zaenkrat prevzela tov. tajnica, ki bo do prihodnjega zborovanja zbrala material.

Za učiteljsko knjižnico se naročita Masarykova »Svetovna revolucija« in »Nar. podmladak« glasilo »Unije za zaščito dece«. Na prihodnjem zborovanju bomo razpravljali o tem, kaj in kje bomo naročili za našo knjižnico, ki nujna potrebuje izpolnitve s strokovno literaturo.

Predsednik: Hudales Oskar. Tajnica: Jadviga Golež.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.-

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

PUCH kolesa

lahki modeli na ugodna mesečna odplačila — Cene znižane

IGN. VOK — Ljubljana — Tavčarjeva ulica 7

Brez posebnega obvestila.

Za večno nas je zapustila naša predobra žena in zlata mamika, gospa

Antonija Šijanec, roj. Boben
učiteljica v pokoju

v 58. letu starosti.

Pogreb je bil v sredo, dne 26. maja 1937, ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Sveta maša zadušnica je bila v sredo, 26. maja 1937, ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

Maribor, maja 1937.

Ludvik, šol. uprav. v p., soprog; Olga, učiteljica; dr. Milan, odvetnik, Boris, učitelj; Natalija, poroč. Apih, učiteljica, otroci. Vilko Apih, ban. uradnik, zet.

CENE
NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

KUPUJTE PRI TVRDKAH

KI OGLAŠUJEJO

V NAŠEM LISTU